

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **JUDr. Marián Kurhajec**, nar. 19.5.1978, bytom Žilina, Prešovská č. 294/3, proti žalovanému: **Sociálna poisťovňa - ústredie**, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 322-9255-GC-09/2009 z 2. decembra 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 15. júna 2010, č.k. 20Sn/2/2010-36, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 15. júna 2010, č.k. 20Sn/2/2010-36, **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 15. júna 2010, č.k. 20Sn/2/2010-36, zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 322-9255-GC-09/2009 zo dňa 2. decembra 2009, ktorým bolo odvolanie žalobcu zamietnuté a potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Žilina č. 701-27739/2009 z 21. októbra 2009, ktorým pobočka

Sociálnej poisťovne v Žiline rozhodla, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe (ďalej len „SZČO“) vzniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 1. júla 2009.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa stotožnil s právnym názorom správnych orgánov, že SZČO, ktorú má na mysli zákon č. 461/2003 Z.z. v § 5 písm. c/, je každá osoba, ktorá je zapísaná v zozname advokátov vedených v SAK ako advokát (každá fyzická osoba), a to bez ohľadu na to, akou formou vykonáva advokáciu, či už samostatne alebo ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným. Poukázal na to, že až po zápise do advokátskej komory sa advokát môže rozhodnúť, či bude advokáciu vykonávať samostatne, alebo ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným (ďalej aj „s.r.o.“) alebo iným spôsobom, ktorý je upravený v § 12 ods. 1 písm. a/ až e/ zákona č. 586/2003 Z.z. Preto aj advokáta, ktorý vykonáva svoju činnosť ako konateľ s.r.o. podľa zákona o advokácii, je potrebné považovať za samostatne zárobkovo činnnú osobu podľa § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. Vo vzťahu k potvrdeniu o spôsobe výkonu advokácie č. 7/2009-JUDR. De/Ma vydaného Slovenskou advokátskou komorou dňa 29. októbra 2009, podľa ktorého žalobca od 6. novembra 2008 nie je samostatne zárobkovo činnou osobou podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení krajský súd poukázal na to, že je vo výlučnej kompetencii Sociálnej poisťovne rozhodovať podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o tom, či navrhovateľovi povinné nemocenské a povinné dôchodkové poistenie ako SZČO k určitému dátumu, v danom prípade k 1. júla 2009, vzniklo. Podľa názoru súdu je výlučne v kompetencii správnych orgánov oboch stupňov posúdiť, či navrhovateľ v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. má k určitému dátumu a k určitému časovému momentu status SZČO podľa Zákona o sociálnom poistení alebo ho nemá. Krajský súd dospel k záveru, že výklad správnych orgánov je vecne správny, pričom žalobné dôvody účinne nespochybnili vecnú správnosť rozhodnutí žalovaného i prvostupňového správneho orgánu. Nakoniec poukázal na to, že v konaní neboli preukázané skutočnosti, či sú splnené podmienky § 21 zákona č. 461/2003 Z.z., na základe ktorých zaniká samostatne zárobkovo činnnej osobe povinné nemocenské a povinné dôchodkové poistenie.

Proti rozsudku krajského súdu včas podal odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil v celom rozsahu. Poukázal na to, že z § 71 ods. 2 písm. k/ zákona o advokácii vyplýva oprávnenie Slovenskej advokátskej komory vydávať záväzné potvrdenia o forme výkonu advokácie podľa § 12 zákona o advokácii a o skutočnosti,

či advokát je samostatne zárobkovo činnou osobou podľa osobitného predpisu. Z dôvodovej správy k zákonu č. 304/2009 Z.z., ktorým bol okrem iného zmenený aj zákon o advokácii vyplýva, že navrhované doplnenie zákona umožňuje vydávať takéto záväzné potvrdenie napríklad aj pre účely poistenia podľa zákona o sociálnom poistení. Podľa žalobcu ide o nepriamu novelu zákona o sociálnom poistení, z čoho vyplýva, že predmetné potvrdenie vydané Slovenskou advokátskou komorou nemožno považovať na účely sociálneho poistenia za právne irelevantné. Správny orgán pri svojom rozhodovaní nevzal do úvahy práve zákon č. 304/2009 Z.z., ktorý formou nepriamej novelizácie ovplyvnil aj zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Konkrétne pri svojom rozhodovaní nevzal do úvahy preukázanú skutočnosť, že navrhovateľ nie je od 6. novembra 2008 samostatne zárobkovo činná osoba, o čom aj predložil potvrdenie Slovenskej advokátskej komory. Žalobca v odvolaní poukázal, že podľa § 21 ods. 4 písm. b/ zákona o sociálnom poistení povinné nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie zaniká vždy samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. b/ a c/ dňom zániku týchto oprávnení, u neho dňom, kedy prestal vykonávať advokáciu samostatne, t.j. 5. novembra 2008. Dňa 1. júla 2009 mu nemohlo vzniknúť povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie, lebo od 6. novembra 2008 už nebol SZČO, čo je základným predpokladom na vznik týchto povinných sociálnych poistení.

Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu odvolania v medziach žaloby, v súlade s § 250ja ods. 2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Námietky, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje rozsudok krajského súdu boli v zásade zhodné s námietkami, ktoré žalobca uplatňoval už v konaní na súde prvého stupňa. Podľa názoru najvyššieho súdu už správny orgán a následne aj súd prvého stupňa sa s týmito námietkami žalobcu riadne vysporiadali, pričom odvolací súd už vyslovenú argumentáciu považuje za relevantnú, výstižnú a dostatočnú. Žalovaný ako aj krajský súd podrobne odôvodnili, prečo žalobca, ktorý od 6. novembra 2008 vykonáva činnosť advokáta ako spoločník a zároveň konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným poskytujúcej advokátske služby podľa § 15 zákona o advokácii, je naďalej SZČO, pričom bolo dostatočne

zrozumiteľne a jasne ozrejmene, že v danom prípade nedošlo k zániku povinného sociálneho poistenia podľa § 21 zákona o sociálnom poistení. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu a na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa, že § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení vymedzuje pojem SZČO na účely tohto zákona a upravuje tak aj postavenie advokáta, ktorý má oprávnenie na vykonávanie advokátskej činnosti. Ustanovenie § 15 zákona o advokácii upravuje špecifické podmienky, za ktorých advokáti môžu vykonávať advokáciu ako konatelia spol. s r.o. Účasť advokáta v takejto spoločnosti je viazaná na existenciu jeho oprávnenia na poskytovanie advokátskych služieb.

Oprávnenie na výkon advokátskej činnosti trvá, okrem prípadov pozastavenia výkonu advokácie podľa § 8 zákona o advokácii, od zápisu do zoznamu advokátov až do vyčiarknutia z takého zoznamu. Oprávnenie na výkon advokátskej činnosti má za následok, že advokát musí byť považovaný za SZČO na účely § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2010 a preto je povinne nemocensky a dôchodkovo poistený podľa § 14 ods. 1 písm. b/ a § 15 ods. 1 písm. b/ zákona o sociálnom poistení. Vznik a zánik tohto poistenia sa viaže na podmienky upravené v § 21 zákona o sociálnom poistení. Túto skutočnosť nemôže ovplyvniť právna úprava, obsiahnutá v § 12 zákona o advokácii, upravujúca iba formu, ktorou môže advokát advokáciu vykonávať, lebo základným predpokladom výkonu advokácie je výkon takej činnosti fyzickou osobou, ktorá má zákonom požadované oprávnenie. Vymedzenie SZČO podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2010 je odvodené od samotného oprávnenia vykonávať advokáciu ako takú. Vzhľadom na túto skutočnosť je preto irelevantné potvrdenie SAK o zániku oprávnenia žalobcu vykonávať advokáciu samostatne ako fyzická osoba.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo žalobca v konaní nebol úspešný a žalovaný nárok na náhradu trov konania nemá.

Poučenie : Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. septembra 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská